

คู่มือตีความกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

ความหมายของแบบและข้อความกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถจะต้องตีความตามคู่มือนี้ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ 1 นิยามศัพท์ ในกรมธรรม์หรือเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์นี้

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทที่ออกกรมธรรม์นี้

“ผู้เอาประกันภัย” หมายความว่า บุคคลที่ระบุชื่อเป็นผู้เอาประกันภัยในตาราง

“ผู้ประสบภัย” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยเนื่องจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือเนื่องจากสิ่งที่ยักรถ หรือติดตั้งในรถนั้น และหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมการประกันภัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการประกันภัยมอบหมายโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ตาราง” หมายความว่า ตารางแห่งกรมธรรม์นี้

“รถ” หมายความว่า รถที่เอาประกันภัยซึ่งมีรายการที่ระบุไว้ในตาราง

“เครื่องหมาย” หมายความว่า เครื่องหมายแสดงว่ามีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยจากรถ

“อุบัติเหตุแต่ละครั้ง” หมายความว่า เหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์สืบเนื่องกันซึ่งเกิดจากสาเหตุอันเดียวกัน

บริษัท หมายถึง บริษัทผู้รับประกันภัย และเป็นผู้ออกกรมธรรม์นี้

ผู้เอาประกันภัย หมายถึง บุคคลที่ระบุชื่อเป็นผู้เอาประกันภัย

ผู้ประสบภัย หมายถึง บุคคลที่ได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เนื่องจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่ยักรถ หรือติดตั้งในรถนั้น ซึ่งผู้ประสบภัยอาจเป็นผู้เอาประกันภัยเอง บุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัย บุคคลที่อยู่นอกรถ ผู้โดยสาร หรือผู้ขับขี่ก็ได้ และยังหมายความรวมถึงทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยซึ่งถึงแก่ความตายด้วย

การจะเป็นผู้ประสบภัย จะต้องเป็นผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิตร่างกายหรืออนามัยจากภัยที่รถก่อให้เกิดขึ้น แต่เนื่องจากรถก่อให้เกิดภัยเองไม่ได้ รถจะก่อให้เกิดภัยได้ต้องมีบุคคลนำรถมาใช้และระหว่างการใช้รถนั้นมีการก่อให้เกิดภัยจากรถ และภัยนั้นทำให้บุคคลได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายหรืออนามัย ในการพิจารณาให้ยึดหลัก ดังต่อไปนี้

- 1) มีบุคคลคนหนึ่งเจตนานำรถมาใช้และได้เข้าใช้รถนั้น เช่น ผู้ขับขี่
- 2) ระหว่างการใช้รถนั้นมีการก่อให้เกิดภัยจากรถขึ้นซึ่งภัยนั้นอาจจะเกิดขึ้น

จากผู้นำรถมาใช้ หรือผู้โดยสารหรือจากบุคคลภายนอกรถก็ได้ คำว่าระหว่างการใช้รถนั้นมิได้มีความหมายเพียงว่า ขณะนั้นรถต้องติดเครื่องอยู่หรือรถต้องกำลังวิ่งอยู่เท่านั้น แม้รถจะไม่ได้ติดเครื่องหรือกำลังวิ่งอยู่ก็ตาม หากช่วงเวลานั้นมีการกระทำหรือกิจกรรมใดที่เป็นการใช้รถหรือที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถก็ถือว่าเป็นเวลาระหว่างการใช้รถ

3) ภัยจากรถนั้นทำให้มีผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย ผู้ได้รับความเสียหายจะเป็นผู้นำรถมาใช้เองหรือผู้โดยสาร หรือบุคคลภายนอกก็ได้

เช่น กรณีน้ำในหม้อน้ำรถพุ่งลวกหน้าคนขับ รถตกจากแท่นยกรถลงมาทับคนตาย เด็กทำรถปิ่นขึ้นรถไปผูกผ้าใบรถพลัดตกลงมาบาดเจ็บ แม่แรงยกรถหลุดทับคนเจ็บ รถเบรกกะทันหันทำให้ผู้โดยสารพลัดตกจากที่นั่งได้รับบาดเจ็บ ฯลฯ กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นผู้ประสบภัยจากรถ

นายทะเบียน หมายถึง อธิบดีกรมการประกันภัย หรือบุคคลที่อธิบดีกรมการประกันภัย มอบหมาย ซึ่งเมื่ออธิบดีมอบหมายให้บุคคลใดเป็นนายทะเบียนก็จะมีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ตาราง หมายถึง ตารางกรมธรรม์

รถ หมายถึง รถคันที่เอาประกันภัยซึ่งมีรายการที่ระบุไว้ในตาราง ซึ่งอาจเป็นรถยนต์ รถจักรยานยนต์ สามล้อเครื่อง ฯลฯ

เครื่องหมาย หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงว่ามีการประกันความเสียหาย สำหรับผู้ประสบภัยจากรถ ซึ่งโดยปกติเมื่อไปทำประกันภัยบริษัทจะให้เครื่องหมายนี้ให้แก่ผู้เอาประกันภัย และผู้เอาประกันภัยจะต้องนำเครื่องหมายดังกล่าวไปติดไว้ที่รถ โดยให้ติดไว้ที่กระจกหน้ารถด้านใน หันข้อความด้านหน้าของเครื่องหมายออกด้านนอก แต่หากไม่มีกระจกหน้ารถ ให้ติดเครื่องหมายไว้ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน

อุบัติเหตุแต่ละครั้ง หมายถึง เหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์สืบเนื่องกัน ซึ่งเกิดจากสาเหตุเดียวกัน เป็นการให้ความหมายเพื่อประโยชน์ในการตีความต่อจำนวนเงินจำกัดความรับผิด

ข้อ 2. การคุ้มครองผู้ประสบภัย ภายใต้งบข้อ 5 บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของผู้ประสบภัยในนามผู้เอาประกันภัย ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อผู้ประสบภัย เนื่องจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือเนื่องจากสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถนั้น ในระหว่างระยะเวลาประกันภัยดังนี้

การคุ้มครองผู้ประสบภัยตามข้อ 2 นี้ เป็นการคุ้มครองความรับผิดชอบของผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลที่ถือเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัย หรือผู้โดยสารที่มีต่อผู้ประสบภัย เนื่องมาจากอุบัติเหตุอันเกิดจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถที่เอาประกันภัย กล่าวคือ บริษัทจะรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยก็ต่อเมื่อผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลที่ถือเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัย หรือผู้โดยสาร เป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ต่ออุบัติเหตุอันเกิดจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถที่เอาประกันภัยเป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย

แต่อย่างไรก็ตาม หากมีกรณีตามข้อ 5 บริษัทก็มีหน้าที่สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ หรือค่าทดแทนการสูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวรไปก่อนภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 5

2.1 ผู้ประสบภัย

2.1.1 ในกรณีได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย แต่ไม่ถึงกับสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพอย่างถาวร ตาม 2.1.2 บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาล

และค่าเสียหายอย่างอื่นที่ผู้ประสบภัยสามารถเรียกร้องได้ตามมูลละเมิดตามความเสียหายที่แท้จริงแต่ไม่เกิน 50,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2.1.2 ในกรณีได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัยในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีดังต่อไปนี้ บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

- (1) ตาบอด
- (2) หูหนวก
- (3) เป็นใบ้ หรือเสียความสามารถในการพูด หรือลิ้นขาด
- (4) สูญเสียอวัยวะสืบพันธุ์
- (5) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้ว หรืออวัยวะอื่นใด
- (6) จิตพิการอย่างติดตัว
- (7) ทูพพลภาพอย่างถาวร

2.1.3 ในกรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2.1.4 ในกรณีได้รับความเสียหายตาม 2.1.1 และต่อมาได้รับความเสียหายตาม 2.1.2 หรือ 2.1.3 หรือทั้งตาม 2.1.2 และ 2.1.3 บริษัทจะจ่ายเต็มตามจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุด 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

เมื่อผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลที่ถือเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัย หรือผู้โดยสาร เป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อบุคคลที่ก่อให้เกิดจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถเอาประกันภัยแล้ว บริษัทจะเข้ามารับผิดชอบต่อความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของบุคคลดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ประสบภัย ซึ่งผู้ประสบภัยในที่นี้อาจจะเป็นบุคคลที่โดยสารอยู่ในรถ หรือบุคคลภายนอกที่รถคันเอาประกันภัยก็ได้ แต่ไม่รวมถึงผู้เอาประกันภัย บุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัย และผู้ขับขี่ โดยบริษัทจะชดเชยค่าสินไหมทดแทน เป็นจำนวนต่อไปนี้

2.1.1 หากผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัย แต่ไม่ถึงกับสูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวรตามที่กำหนดไว้ใน 2.1.2 บริษัทจะรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยตามความเสียหายที่แท้จริง แต่ไม่เกินวงเงินจำกัดความรับผิด 50,000 บาท ต่อหนึ่งคน โดยค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ประสบภัยสามารถเรียกร้องได้ ได้แก่

- ค่าใช้จ่ายอันตนต้องเสียไป เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการรักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลในอนาคต ค่าอวัยวะเทียม ค่าพาหนะนำส่งหรือกลับจากโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ฯลฯ

- ค่าเสียหายเพื่อการที่เสียความสามารถประกอบการทำงานทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

- ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงิน และ

- ค่าเสียหายอื่น ๆ ที่ผู้ประสบภัยสามารถเรียกร้องได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด

2.1.2 หากผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย ดังรายการหนึ่งรายการใดหรือหลายรายการดังต่อไปนี้ บริษัทจะจ่ายเงินเต็มความคุ้มครอง 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน

(1) ตาบอด หมายความว่า ดวงตาถูกทำให้เสียหาย ร้ายแรง ถึงขนาดความสามารถในการเห็นภาพสูญเสียไปสิ้นเชิง มองไม่เห็นแม้ดวงตาไม่หลุดออกไป จากเบ้าตา แต่มองไม่เห็นภาพก็ถือว่าตาบอด ถ้าเห็นภาพแต่มัวหรือลางๆ ไม่ชัดเจนเหมือนเดิมอย่างนี้ ก็ยังถือว่าไม่บอด การที่ทำให้ตาบอดไม่จำเป็นต้องบอดทั้งสองข้าง บอดข้างใดข้างหนึ่งก็ถือว่าบอดแล้ว และการที่ทำให้ตาบอดต้องบอดไปตลอด ไม่ใช่บอดชั่วคราว

(2) หูหนวก หมายความว่า หูได้รับความกระทบ กระเทือน ถึงขนาดเสียความสามารถในการได้ยินเสียงตลอดไป ไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ จะหูหนวก ข้างเดียวหรือสองข้าง ก็ถือว่าหูหนวกแล้ว

การได้ยินเสียงผ่านเบ้าผิดปกติหรือได้ยินเพียงข้าง ๆ ก็ยังไม่ใช้หูหนวก แต่ถ้าได้ยินเสียงอื้อแต่ไม่มีความหมาย ฟังแล้วไม่รู้ภาษา กรณีนี้ต้องถือว่าหูหนวกแล้ว

(3) เป็นใบ้ หรือเสียความสามารถในการพูด หรือลิ้นขาด หมายความว่า พูดไม่ได้ พูดเสียงอ้อแอ้ ไม่อาจสื่อสารให้ผู้ฟังทราบความหมายได้ หรือลิ้นขาด ไม่ว่าจะขาดเท่าใด

(4) สูญเสียอวัยวะสืบพันธุ์ หมายถึง การสูญเสียหรือ การทำลายของอวัยวะที่ใช้ในการสืบพันธุ์ของทั้งชายและหญิง ไม่ว่าจะป็นอวัยวะภายนอก เช่น อวัยวะ เพศที่มีไว้ใช้ในการร่วมประเวณีทั้งของผู้ชายและของผู้หญิง หรืออวัยวะภายใน เช่น มดลูก รังไข่ เป็นต้น

(5) เสียแขน หมายถึง การสูญเสียหรือถูกทำลายของแขน ข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง โดยถูกตัดออกตั้งแต่ข้อศอก และให้หมายความรวมถึงการสูญเสีย สมรรถภาพในการใช้งานของแขนโดยถาวรสิ้นเชิงด้วย

เสียขา หมายถึง การสูญเสียหรือถูกทำลายของขา ข้างใด ข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง โดยถูกตัดออกตั้งแต่หัวเข่า และให้หมายความรวมถึงการสูญเสียสมรรถภาพ ในการใช้งานของขาโดยถาวรสิ้นเชิงด้วย

เสียมือ หมายถึง การสูญเสียหรือถูกทำลายของมือ ข้างใด ข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง โดยถูกตัดออกตั้งแต่ข้อมือ และให้หมายความรวมถึงการสูญเสียสมรรถภาพ ในการใช้งานของมือโดยถาวรสิ้นเชิงด้วย

เสียเท้า หมายถึง การสูญเสียหรือถูกทำลายของเท้า ข้างใด ข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง โดยถูกตัดออกตั้งแต่ข้อเท้า และให้หมายความรวมถึงการสูญเสียสมรรถภาพ ในการใช้งานของเท้าโดยถาวรสิ้นเชิงด้วย

เสียนิ้ว หมายถึง การสูญเสียหรือถูกทำลายของนิ้ว ไม่ว่าจะ เป็นนิ้วมือหรือนิ้วเท้า หรือทั้งนิ้วมือและนิ้วเท้า นิ้วใดนิ้วหนึ่งหรือหลายนิ้ว โดยถูกตัดออกตั้งแต่หนึ่ง ข้อขึ้นไป

อวัยวะอื่นใด หมายถึง อวัยวะที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อน กว่าแขน ขา มือ เท้า หรือนิ้ว เช่น ตับ ม้าม ปอด ไต หรืออวัยวะอื่นๆที่หากผู้ประสบภัยสูญเสีย หรือ ถูกทำลายลงจะกระทบต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขของผู้ประสบภัยนั้น

การสูญเสียฟันที่จะถือว่าเป็นการสูญเสียอวัยวะอื่นนี้จะต้อง เสียฟันแท้ทั้งซี่ตั้งแต่ 5 ซี่ขึ้นไป

(6) **จิตพิการอย่างติดตัว** หมายถึง จิตฟั่นเฟือน ไม่ สมประกอบ แต่ไม่ต้องถึงกับหมดความรู้สึก หรือหมดความสามารถในการจัดการของตนเองได้โดย ลื่นเชิง เพียงแต่จิตผิดไปจากเดิม ก็ถือว่าเป็นจิตพิการแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องติดตัวไม่มีทางรักษาให้หายได้

(7) **ทุพพลภาพอย่างถาวร** หมายความว่า ทุพพลภาพ ถึงขนาดไม่สามารถประกอบหน้าที่การงานใด ๆ ในอาชีพประจำได้โดยสิ้นเชิงตลอดไป

การจ่ายตาม 2.1.2 นี้ เป็นการจ่ายจำนวนเงินแน่นอนที่ตกลงไว้ มิใช่จ่ายตามหลักความเสียหายที่แท้จริง ฉะนั้น หากขณะเกิดความเสียหายมีกรรมธรรม์ที่จะต้องรับผิดชอบ ต่อการสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพอย่างถาวรตาม 2.1.2 ของผู้ประสบภัย 2 กรรมธรรม์ บริษัทผู้รับ ประกันภัยตามกรรมธรรม์ทั้งสอง (อาจเป็นบริษัทเดียวกัน) ก็จะต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยรับผิดชอบใช้ ให้แก่ผู้ประสบภัยกรรมธรรม์ละ 100,000 บาท หากใช้เฉลี่ยรับผิดชอบกรรมธรรม์ละ 50,000 บาท ไม่ เช่น

ก) กรณีรถมีประกันภัยสองคันชนกัน เป็นเหตุให้ผู้ประสบภัย ซึ่งเป็น ผู้โดยสารหรือบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย สูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพอย่างถาวรตาม 2.1.2 โดยความเสียหายดังกล่าวเกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่รถทั้งสองคัน บริษัทผู้รับประกันภัยรถทั้ง สองคันจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัยโดยชดใช้เงินให้แก่ผู้ประสบภัยกรรมธรรม์ละ 100,000 บาท รวม 2 กรรมธรรม์ เป็นเงิน 200,000 บาท โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงฐานานุรูปของผู้ประสบภัย ดังเหตุผล ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ส่วนผู้ขับขี่ (ที่เป็นผู้ประสบภัย) ซึ่งเป็นผู้ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่ เกิดขึ้น จะเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัยรถยนต์คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้หรือไม่ จำต้อง พิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 223 ว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ได้เกิดขึ้น เพราะผู้ขับขี่ฝ่ายใดเป็นผู้ก่อ ยิ่งหย่อนกว่ากัน ซึ่งการจะพิจารณาว่าใครมีส่วนก่อ(ประมาท) ยิ่งหย่อน กว่ากัน ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆไป และผู้ที่ทำการชี้ขาดในประเด็นดังกล่าว ก็คือ ศาล ดังนั้นผู้ประสบภัยซึ่งเป็นผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายประมาท หากจะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับ ประกันภัยรถยนต์คู่กรณีที่เป็นฝ่ายประมาทด้วย ก็จำที่จะต้องใช้สิทธิทางศาล เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง ต่อไป

ข) รถบรรทุกและรถพ่วงต่างทำประกันภัยไว้กับบริษัทเดียวกัน เมื่อ ลากจูงกันไปประสบอุบัติเหตุชนกับรถอื่น เป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถคู่กรณีทุพพลภาพถาวร ตาม 2.1.2 (7) โดยความเสียหายดังกล่าวเกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่รถลากจูง ในเมื่อรถลากจูง

ทั้งสองอยู่ในความควบคุมของบุคคลเดียวกันคือผู้ขับขี่ ไม่ว่าจะส่วนหัวหรือตัวพวง หรือทั้งสองส่วนจะเป็นตัวก่อให้เกิดความเสียหายก็ตาม บุคคลที่จะต้องรับผิดชอบคือผู้ขับขี่ เมื่อมีกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดชอบของผู้ขับขี่ถึง 2 กรมธรรม์ (อาจต่างบริษัทกัน) ในขณะที่เกิดเหตุและแต่ละกรมธรรม์ระบุนความรับผิดชอบต่อการทุพพลภาพไว้ 100,000 บาท/คน เมื่อมี 2 กรมธรรม์ บริษัทจึงต้องจ่ายเงินกรณีทุพพลภาพให้แก่ผู้ประสบภัยเป็นเงิน 200,000 บาท เป็นต้น

กรณีรถคันเอาประกันภัย ไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัย เป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหาย ตาม 2.1.2 ผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายประมาท บริษัทไปทำสัญญาประนีประนอมกับผู้ประสบภัย (ทายาท) ตกลงชดใช้เงินจำนวน 30,000 บาท ให้แก่ผู้ประสบภัย โดยผู้ประสบภัย ไม่ตั้งใจเรียกร้องใด ๆ จากบริษัทอีก สัญญาประนีประนอมดังกล่าวตกเป็นโมฆะ เพราะเป็นข้อตกลงที่ขัดกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรม อันดีของประชาชน บริษัทจึงยังมีหน้าที่ที่จะต้องชดใช้เงินส่วนที่ขาดตามกรมธรรม์นี้อีก 70,000 บาท ให้แก่ผู้ประสบภัย

2.1.3 ในกรณีผู้ประสบภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินเต็มความคุ้มครอง 100,000 บาท ต่อผู้ประสบภัยที่เสียชีวิตหนึ่งคน การจ่ายดังกล่าวเป็นการจ่ายจำนวนเงินแน่นอนที่ตกลงไว้ มิใช่การจ่ายตามหลักความเสียหายที่แท้จริงเช่นเดียวกับข้อ 2.1.2 (ถ้ามี 2 กรมธรรม์ ต้องจ่าย 200,000 บาท)

2.1.4 ในกรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัย ตาม 2.1.1 และต่อมาเกิดการสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพอย่างถาวร ตามกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ตาม 2.1.2 ประการหนึ่ง หรือผู้ประสบภัย ได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย ตาม 2.1.1 และต่อมาถึงแก่ความตาย ตาม 2.1.3 ประการหนึ่ง หรือผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย ตาม 2.1.1 ต่อมาเกิดสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพอย่างถาวร ตาม 2.1.2 และถึงแก่ความตายในที่สุดตาม 2.1.3 อีกประการหนึ่ง บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรวมกันเป็นเงิน 100,000 บาท ต่อผู้ประสบภัยหนึ่งคน เช่น แดงขับรถที่ทำประกันภัยไว้กับบริษัทไปประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ เป็นเหตุให้เขียว ซึ่งโดยสารมาในรถคันดังกล่าวได้รับบาดเจ็บ ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ระหว่างการรักษาตัว เขียวผู้ประสบภัยได้เบิกค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว 35,000 บาท และผลปรากฏในเวลาต่อมาว่า ความบาดเจ็บที่ได้รับเป็นผลให้เขียวตาบอด หรือไม่ตาบอดแต่เสียชีวิต หรือตาบอดก่อนและเสียชีวิตในเวลาต่อมา บริษัทจึงมีหน้าที่ชดใช้เงินเป็นจำนวน 100,000 บาท หักด้วยจำนวนที่เขียวได้รับมาแล้ว ตาม 2.1.1 เท่ากับ 100,000-35,000 บาท = 65,000 บาท หากจ่ายเพิ่มอีก 100,000 บาท ไม่

2.2 กรณีผู้ประสบภัยเป็นผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัย ซึ่งมีผู้ขับขี่ ทั้งนี้ในกรณีผู้ขับขี่เป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ ให้นำความใน 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 และ 2.1.4 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนเงื่อนไขข้อ 2.2 มีหลักเกณฑ์และความหมายเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว ในข้อ 2.1 จะต่างกันก็เพียงว่าผู้ประสบภัยตามข้อ 2.2 นี้ หมายถึงเฉพาะผู้ประสบภัยที่เป็นผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัย แต่ไม่รวมผู้ขับขี่เท่านั้น

2.3 กรณีผู้ประสบภัยเป็นผู้ขับขี่รถคันที่เอาประกันภัย เป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ หรือไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อผู้ขับขี่ที่เป็นผู้ประสบภัย บริษัทจะรับผิดชอบจ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกินค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น

ทั้งนี้ บริษัทจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งหมด ตาม 2.1 2.2 และ 2.3 ดังกล่าวข้างต้นไม่เกินจำนวนคุ้มครองสูงสุดต่อหนึ่งคน และรวมกันแล้วไม่เกินจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุดต่ออุบัติเหตุแต่ละครั้งที่ระบุไว้ในรายการที่ 4 ของตาราง

เนื่องจากในส่วนข้อ 2. การคุ้มครองผู้ประสบภัย เป็นความคุ้มครองตามหลักการประกันภัยค้ำจุน จึงเป็นการคุ้มครองความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสาร ที่มีต่อบุคคลภายนอก เนื่องจากอุบัติเหตุ อันเกิดจากรถที่ใช้ รถที่อยู่ในทาง สิ่งที่บรรทุก หรือสิ่งที่ติดตั้งในรถนั้น ตัวผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสารซึ่งเป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายเอง มิใช่บุคคลภายนอก โดยหลักของการประกันภัยค้ำจุน ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัยของบุคคลทั้งสามก็จะไม่ได้รับความคุ้มครอง แต่เนื่องจากกรรมธรรม์นี้เป็นกรรมธรรม์ที่ออกมารองรับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ที่ประสงค์จะคุ้มครองคนทุกคนที่ประสบภัยจากรถ ไม่ว่าจะเป็นคนเดินบนถนน คนโดยสาร รวมทั้งคนขับขี่ แม้คนขับขี้นั้นจะเป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายก็ตาม กรรมธรรม์นี้จึงต้องกำหนดเงื่อนไข 2.3 นี้ไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้ประสบภัยในกรณีต่อไปนี้ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่เกินค่าเสียหายเบื้องต้น(ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3.)

1) กรณีที่ผู้ประสบภัยเป็นผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัย ซึ่งเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ เช่น นาย ก. ขับรถยนต์คันเอาประกันภัยไปชนกับรถอื่น เป็นเหตุให้นาย ก.ได้รับบาดเจ็บ แม้อุบัติเหตุครั้งนั้นจะเกิดจากความประมาทของนาย ก.เองก็ตาม ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายของนาย ก. ก็ยังคงได้รับการชดใช้ตาม 2.3 นี้ แต่ได้รับการชดใช้ไม่เกินค่าเสียหายเบื้องต้นตามที่ระบุไว้ในข้อ 3. เท่านั้น

2) กรณีที่ผู้ประสบภัยเป็นผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัย และไม่มีผู้ใดรับผิดชอบตามกฎหมาย ต่อผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่นั้น เช่น ถูกรถอื่นชนเป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต แต่รถที่มาชนนั้นหลบหนีไปไม่สามารถติดตามหรือทราบได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้ที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว ผู้ประสบภัยซึ่งเป็นผู้ขับขี่จะได้รับการชดใช้จากบริษัทเฉพาะจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น

กรณีตาม 2) แม้ผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัยจะเป็นฝ่ายถูก ก็มีได้หมายความว่า บริษัทที่รับประกันภัยรถยนต์คันที่ผู้ประสบภัยขับขี่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม 2.1 หรือ 2.2 แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ประสบภัยนั้นไม่ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม 2.1 หรือ 2.2 เมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสาร ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่ที่ได้รับความเสียหายนั้น จะต้องไปใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตาม 2.1 หรือ 2.2 เอาจากฝ่ายผิด (ผู้ทำละเมิด) หรือบริษัทผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่เป็นฝ่ายผิดนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถนี้ เป็นการประกันภัยค่าจุนที่มีลักษณะต่างจากการประกันภัยค่าจุนทั่วไป กล่าวคือ การประกันภัยนี้เป็นการประกันภัยค่าจุน ที่มีการนำหลักการชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้น โดยไม่รอการพิสูจน์ความรับผิดชอบมาใช้ และนอกจากจะคุ้มครองความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกแล้วยังคุ้มครองรวมไปถึงผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่ ที่เป็นฝ่ายผิด หรือไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบต่อผู้ขับขี่นั้น ให้ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่เกินค่าเสียหายเบื้องต้น ตามเงื่อนไข 2.3 นี้ด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม การจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามเงื่อนไขข้อ 2 นี้ บริษัทจะจ่ายไม่เกินจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุดต่อหนึ่งคน หรือกรณีมีผู้ประสบภัยหลายคน บริษัทจะจ่ายไม่เกินจำนวนเงินสูงสุดต่อครั้งที่ระบุไว้ในรายการ 4 ของตาราง

สำหรับกำหนดเวลาที่บริษัทจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามข้อ 2 นี้ แม้ในกรณีจะมีได้ระบุไว้ก็ตาม แต่เนื่องจากกรณีนี้อยู่ภายใต้ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีจ่าย และระยะเวลาการจ่ายค่าสินไหมทดแทน นอกเหนือจากค่าเสียหายเบื้องต้น ซึ่งออกตามความในมาตรา 5 และมาตรา 14 วรรคสอง กำหนดให้บริษัทต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน นับแต่วันที่บริษัทได้รับหลักฐานเอกสารครบถ้วนและตกลงจำนวนค่าสินไหมทดแทนกันได้แล้ว

ข้อ 3 ค่าเสียหายเบื้องต้น ภายใต้บังคับข้อ 5 บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยที่ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบให้เสร็จสิ้นภายใน 7 วัน นับแต่วันที่บริษัทได้รับการร้องขอ โดยจ่ายเป็นค่าเสียหายเบื้องต้นดังต่อไปนี้

3.1 กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้ประสบภัย ตามจำนวนที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อหนึ่งคน

3.2 กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต บริษัทจะจ่ายค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพของผู้ประสบภัย ตามจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น 35,000 บาท ต่อหนึ่งคน

3.3 จำนวนตาม 3.1 และ 3.2 รวมกัน สำหรับผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายหลังจากมีการรักษาพยาบาล

3.4 กรณีรถตั้งแต่สองคันขึ้นไป ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัย บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตาม 3.1, 3.2 หรือ 3.3 แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัท แต่ถ้าผู้ประสบภัยมิใช่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยในอัตราส่วนที่เท่ากัน

ค่าเสียหายเบื้องต้นทั้งหมดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ค่าเสียหายที่อยู่ในข่ายที่ผู้ประสบภัย จะขอรับเป็นค่าเสียหายเบื้องต้น มีดังต่อไปนี้

- ความเสียหายต่อร่างกาย ได้แก่

ก) ค่ายา ค่าอาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษา

ข) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษา รวมทั้งค่าซ่อมแซม

ค) ค่าบริการทางแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ทั้งนี้ไม่รวมถึงค่าจ้างพยาบาลพิเศษ และค่าบริการอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน เช่น จ้างพยาบาล เว้นแต่แพทย์เป็นผู้สั่ง (วินิจฉัย)

ง) ค่าห้องและค่าอาหารตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล

จ) ค่าพาหนะนำผู้ประสพภัยไปโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

- ความเสียหายต่อชีวิต ได้แก่

ก) ค่าปลงศพ

ข) ค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพผู้ประสพภัย

ค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายของผู้ประสพภัยที่กล่าวมาข้างต้น บริษัทจะต้องจ่ายให้แก่ผู้ประสพภัยภายใน 7 วัน นับแต่วันที่บริษัทได้รับการร้องขอ โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบ การไม่ต้องรอการพิสูจน์ความรับผิดชอบ ให้หมายความรวมถึงการที่มีผลการพิสูจน์ความรับผิดชอบชัดเจนแน่นอนแล้วด้วย กล่าวคือ แม้ปรากฏหลักฐานจากพนักงานสอบสวนแล้วว่า รถคู่อริเป็นฝ่ายประมาท บริษัทผู้รับประกันภัยรถฝ่ายถูก ก็ยังไม่พ้นความรับผิดชอบในค่าเสียหายเบื้องต้นของผู้ประสพภัยที่จำต้องพิจารณาเช่นนี้ ก็เพื่อประโยชน์ต่อตัวผู้ประสพภัยเอง และเพื่อให้ผู้ประสพภัยได้รับการชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นอย่างรวดเร็วและทันท่วงที ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสพภัยจากรถนี้

สำหรับจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นที่ผู้ประสพภัยจะขอรับจากบริษัทให้ เป็นไปดังนี้

3.1 กรณีผู้ประสพภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย ไม่ว่าจะถึงกับสูญเสียชีวิตหรือทุพพลภาพอย่างถาวรหรือไม่ก็ตาม บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามผู้ประสพภัยได้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อผู้ประสพภัยหนึ่งคน

3.2 กรณีผู้ประสพภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกี่ยวกับการจัดการศพ เป็นจำนวนเงิน 35,000 บาท ต่อผู้ประสพภัยหนึ่งคน

3.3 กรณีผู้ประสพภัยต้องรับการรักษาพยาบาลก่อนเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามจำนวนที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท รวมกับค่าปลงศพและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพอีก 35,000 บาท

3.4 กรณีรถตั้งแต่สองคันขึ้นไป ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสพภัย หากผู้ประสพภัยอยู่ในรถคันใด ให้บริษัทผู้รับประกันภัยรถคันนั้นเป็นผู้ชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสพภัยคนนั้น แต่หากผู้ประสพภัยมิได้เป็นผู้อยู่ในรถคันใดคันหนึ่ง บริษัทผู้รับประกันภัยรถ

ที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งหมด จะต้องร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยที่อยู่นอกรถนั้นในจำนวนเงินเท่า ๆ กัน

สำหรับจำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นที่บริษัทจะต้องชดใช้ให้แก่ผู้ประสบภัยตามข้อ 3.4 ก็เป็นไปเช่นเดียวกับข้อ 3.1, 3.2 และ 3.3 กล่าวคือ กรณีบาดเจ็บ ค่าเสียหายเบื้องต้นจะเท่ากับจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ตามข้อ 3.1 กรณีเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นค่าปลงศพ 35,000 บาท ต่อหนึ่งคน ตามข้อ 3.2 หากเป็นกรณีเสียชีวิตหลังจากมีการรักษาพยาบาล ค่าเสียหายเบื้องต้นจะเท่ากับค่าเสียหายเบื้องต้นตามข้อ 3.1 รวมกับ ข้อ 3.2 (รวมกันสูงสุดไม่เกิน 50,000 บาทต่อหนึ่งคน)

ค่าเสียหายเบื้องต้นตามข้อ 3 นี้ เป็นส่วนหนึ่งของค่าสินไหมทดแทนที่กำหนดไว้ในข้อ 2 กล่าวคือ หากบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นตามข้อ 3 นี้ ให้แก่ผู้ประสบภัยไปแล้ว และเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ความเสียหายนั้น ผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว บริษัทจึงมีหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามข้อ 2 ให้แก่ผู้ประสบภัย โดยนำเอาค่าเสียหายเบื้องต้นที่ได้ชดใช้ให้แก่ผู้ประสบภัยไปก่อนหน้านั้นแล้ว หักออกจากจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดที่ผู้ประสบภัยจะได้รับความเสียหายนั้น เช่น ก ผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นผู้โดยสารในรถคันเอาประกันภัยได้รับบาดเจ็บต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล ในชั้นแรกบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ ก ไปแล้วเป็นเงิน 15,000 บาท เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่ารถคันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายประมาท และเมื่อพิจารณาค่าสินไหมทดแทนที่ ก จะเรียกร้องได้ตามมูลละเมิดเป็นเงิน 50,000 บาท บริษัทจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ก อีก $50,000 - 15,000 = 35,000$ บาท เพราะเมื่อนำเงินจำนวน 35,000 บาท นี้รวมกับเงินค่าเสียหายเบื้องต้นที่ ก ได้รับก่อนหน้านี้อีก 15,000 บาท เป็น 50,000 บาท เต็มตามจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ ก ควรได้รับแล้ว

เนื่องจากจำนวนค่าเสียหายเบื้องต้น ถูกกำหนดโดยกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ฉะนั้นไม่ว่าจะมีกรรมธรรม์ให้ความคุ้มครองค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยก็กรรมธรรม์ก็ตาม จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นที่ผู้ประสบภัยจะได้รับ ก็ยังคงเท่ากันกล่าวคือ

1) กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย ผู้ประสบภัยจะได้รับค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ตามจำนวนที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อหนึ่งคน

2) กรณีผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต บริษัทจะจ่ายค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพของผู้ประสบภัย เป็นเงิน 35,000 บาท ต่อหนึ่งคน

3) กรณีผู้ประสบภัยที่ได้รับความเสียหายต่อร่างกาย ตาม 3.1 ต่อมาผู้ประสบภัยนั้นได้รับความเสียหายต่อชีวิต ตาม 3.2 ผู้ประสบภัยจะได้รับการชดใช้ตาม 1) และ 2) รวมกัน

แต่สำหรับผู้ประสบภัยซึ่งเป็นผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบต่อบุติเหตุ สิ่งที่ผู้ประสบภัยนั้นจะได้รับการชดใช้ตาม 2.3 ก็คือ ค่าสินไหมทดแทน มิใช่ค่าเสียหายเบื้องต้น เพียงแต่กำหนดให้มีจำนวนไม่เกินค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น ฉะนั้นผู้ประสบภัยซึ่งเป็นผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบต่อบุติเหตุ นั้น จึงต้องได้รับการชดใช้จากทุกกรรมธรรม์ที่คุ้มครองรถที่ขับขี่

ข้อ 4 การขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น ผู้ประสบภัยต้องร้องขอค่าเสียหายเบื้องต้นต่อบริษัทภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ที่มีความเสียหายเกิดขึ้นและต้องมีหลักฐานดังนี้

4.1 ความเสียหายต่อร่างกาย

4.1.1 ใบเสร็จรับเงินจากโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล หรือหลักฐานการแจ้งหนี้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

4.1.2 สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้ที่มีชื่อในหลักฐานนั้นเป็นผู้ประสบภัย แล้วแต่กรณี

4.2 ความเสียหายต่อชีวิต

4.2.1 สำเนามรณบัตร

4.2.2 สำเนาบันทกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นถึงแก่ความตาย เพราะการประสบภัยจากรถ

4.2.3 การร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นตาม 4.1 และ 4.2 รวมกันให้มีหลักฐานตามข้อ 4.1 และข้อ 4.2

เมื่อผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย อันเป็นผลมาจากรถที่ใช้หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถคันเอาประกันภัยแล้ว บริษัทผู้รับประกันภัยมีหน้าที่ชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นตามข้อ 3 ให้แก่ผู้ประสบภัย โดยผู้ประสบภัยจะต้องร้องขอภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ที่มีความเสียหายเกิดขึ้น หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว สิทธิในการขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นก็เป็นอันระงับไป แต่ผู้ประสบภัยยังสามารถเรียกร้องได้ในฐานะค่าสินไหมทดแทน ซึ่งหมายความว่ากรณีนั้นจะต้องเป็นกรณีที่ถูกขับขึ้นรถประกันเป็นฝ่ายประมาท

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ได้ให้คำนิยามของคำว่า “ ความเสียหาย ” ไว้ว่าหมายถึง ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยอันเกิดจากรถขณะการนับระยะเวลา 180 วันนับแต่วันที่ที่มีความเสียหายเกิดขึ้น จึงต้องนับจากวันที่ผู้ประสบภัยเสียชีวิต หรือวันที่ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัยแล้วแต่กรณี เช่น วันที่ 1 มกราคม นาย ก.ถูกรถยนต์ที่มีนาย ข.เป็นผู้ขับขี่ชน ได้รับบาดเจ็บ ต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล ต่อมาในวันที่ 30 มิถุนายนปีเดียวกัน นาย ก.เสียชีวิตลง (จากอุบัติเหตุครั้งนั้น) การขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล นาย ก.จะต้องร้องขอภายใน 180 วันนับแต่วันที่ 1 มกราคม ส่วนค่าปลงศพ หรือค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพนาย ก. ทายาทของนาย ก.ต้องร้องขอภายใน 180วัน นับแต่วันที่นาย ก. ตาย คือนับแต่วันที่ 30 มิถุนายน หรือหากเป็นกรณีที่ผู้ประสบภัยสูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวร ให้นับแต่วันที่มีการตัดออก ซึ่งอวัยวะนั้น ๆ หรือวันที่แพทย์ลงความเห็น ว่า ผู้ประสบภัยสูญเสียสมรรถภาพการใช้งานของอวัยวะนั้น หรือวันที่แพทย์ลงความเห็น ว่า ผู้ประสบภัยทุพพลภาพอย่างถาวร แล้วแต่กรณี

สำหรับหลักฐานที่จะต้องใช้ในการขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น มีดังนี้

4.1 ความเสียหายต่อร่างกาย หลักฐานที่ต้องใช้ ได้แก่

- ใบเสร็จรับเงิน หรือใบแจ้งหนี้ของโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล

- สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้ที่มีชื่อในหลักฐานนั้นเป็นผู้ประสพภัย เช่น ใบขับขี่รถยนต์ หรือหนังสือรับรองการทำงานของคนต่างด้าว เป็นต้น

4.2 ค่าเสียหายต่อชีวิต หลักฐานที่ต้องใช้ ได้แก่

- สำเนามรณบัตร
- สำเนาบันทึกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นถึงแก่ความตาย เพราะการประสพภัยจากรถ

แต่หากเป็นกรณีที่ผู้ประสพภัยถึงแก่ความตาย หลังจากมีการรักษาพยาบาล จะต้องใช้หลักฐานตามข้อ 4.1 และข้อ 4.2 รวมกัน

บริษัทจะเรียกหลักฐานในการขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 4 มิได้ มิฉะนั้นจะมีความผิดตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสพภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ต้องระวางโทษตามมาตรา 44 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสพภัยจากรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540

ข้อ 5 การสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน และค่าปลงศพ ในกรณีรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทประสพอุบัติเหตุชนกับรถอื่น ซึ่งมีการประกันภัยตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสพภัยจากรถด้วย เป็นเหตุให้ผู้ประสพภัยได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และไม่มีฝ่ายใดยอมรับผิดชอบในเหตุที่เกิดขึ้น บริษัทตกลงจะสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน ไม่เกิน 50,000 บาท ต่อหนึ่งคน สำหรับกรณีได้รับบาดเจ็บ แต่กรณีเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวร บริษัทจะสำรองจ่ายค่าทดแทนหรือค่าปลงศพ เป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน ให้แก่ผู้ประสพภัยหรือทายาทของผู้ประสพภัย ซึ่งโดยสารมาในรถ หรือกำลังขึ้น หรือกำลังลงจากรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทไปก่อน

สำหรับผู้ประสพภัยที่เป็นบุคคลภายนอก รถ บริษัทและผู้รับประกันภัยรถอื่น จะร่วมกันสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพตามวรรคต้น โดยเฉลี่ยฝ่ายละเท่า ๆ กัน

เมื่อมีการสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพตามเงื่อนไขแล้ว หากปรากฏว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากความประมาทของผู้อื่นมิใช่ผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารรถที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทแล้ว บริษัทมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพที่บริษัทได้สำรองจ่ายไปคืนจากบริษัทผู้รับประกันภัยรถที่เป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น

ในทางกลับกันหากบริษัทผู้รับประกันภัยรถอื่น ได้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพให้แก่ผู้ประสพภัย หรือทายาทของผู้ประสพภัยที่โดยสารมา หรือกำลังขึ้น หรือกำลังลงจากรถที่ตนรับประกันภัยไว้ หรือผู้ประสพภัยที่อยู่นอกรถ ตามวรรคสองแล้ว และปรากฏว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากความประมาทของผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทแล้ว บริษัทตกลงจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพคืนแก่บริษัทผู้รับประกันภัยรถอื่นนั้น ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

จากเงื่อนไขดังกล่าวเมื่อมีรถที่ทำการประกันคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ตั้งแต่สองคันขึ้นไป ไม่ว่าจะทำการประกันภัยไว้กับบริษัทเดียวกันหรือต่างบริษัทกันก็ตามประสบอุบัติเหตุชนกันทำให้ผู้ประสบภัยที่โดยสารมา หรือกำลังขึ้น หรือกำลังลงจากรถนั้นได้รับอันตรายต่อร่างกาย และไม่มีฝ่ายใดไม่ว่าจะเป็นผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสารยอมรับผิดในเหตุที่เกิดขึ้น บริษัทซึ่งรับประกันภัยรถคันใดไว้ก็มีหน้าที่สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ตามใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ประสบภัยที่อยู่ในรถ หรือกำลังขึ้น หรือกำลังลงจากรถนั้น ตามจำนวนที่จ่ายไปจริง ไม่เกิน 50,000 บาท ต่อผู้ประสบภัยหนึ่งคน แต่หากผู้ประสบภัยนั้นเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพอย่างถาวร บริษัทผู้รับประกันภัยรถคันนั้นจะต้องสำรองจ่ายค่าปลงศพหรือค่าทดแทนเป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท ต่อผู้ประสบภัยหนึ่งคน แต่หากมีฝ่ายใดโดยสมัครใจแล้วให้ผู้ประสบภัยใช้สิทธิตามเงื่อนไขข้อ 2

ในกรณีที่ผู้ประสบภัยเป็นบุคคลภายนอก บริษัทที่เป็นผู้รับประกันภัยรถที่ประสบอุบัติเหตุชนกันตามวรรคหนึ่ง จะร่วมกันสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ หรือค่าทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัย หรือทายาทของผู้ประสบภัย โดยเฉลี่ยจ่ายฝ่ายละเท่า ๆ กัน

เมื่อบริษัทได้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ ค่าทดแทนตามเงื่อนไขไปแล้วหากความเสียหายนั้นมิได้เกิดจากความประมาทของฝ่ายรถที่บริษัทรับประกันภัยไว้ แต่เกิดจากความประมาทของฝ่ายรถคู่กรณีแล้ว บริษัทซึ่งเป็นผู้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ ค่าทดแทนก็จะไปไล่เบี้ยหรือเรียกเงินจำนวนที่ตนได้สำรองจ่ายไปคืนจากบริษัทผู้รับประกันภัยฝ่ายที่จะต้องรับผิดตามกฎหมาย

ขณะเดียวกันเมื่อบริษัทซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถคู่กรณี ได้สำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ ค่าทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยที่อยู่ในรถ หรือกำลังขึ้นหรือกำลังลงจากรถที่บริษัทตนรับประกันภัยไว้ หรือผู้ประสบภัยที่เป็นบุคคลที่อยู่นอกรถแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความรับผิดของฝ่ายรถที่บริษัทได้รับประกันภัยไว้ตามกรมธรรม์นี้ บริษัทผู้รับประกันภัยที่เป็นผู้ออกกรมธรรม์นี้ตกลงจะชดใช้ค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพ หรือค่าทดแทนที่บริษัทผู้รับประกันภัยรถคู่กรณีได้สำรองจ่ายไปคืน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ข้อ 6 เครื่องหมาย บริษัทต้องส่งมอบเครื่องหมายให้แก่ผู้เอาประกันภัยเพื่อติดเครื่องหมายนั้นไว้ที่หน้ากระจกรถ กรณีไม่มีกระจกหน้ารถ ให้ติดเครื่องหมายไว้ที่ซึ่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

เมื่อเจ้าของรถได้จัดให้มีการทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถนี้แล้ว นอกจากบริษัทจะส่งมอบกรมธรรม์ให้แก่เจ้าของผู้เป็นผู้เอาประกันภัยแล้ว บริษัทยังต้องส่งมอบเครื่องหมายที่แสดงว่ามีการทำประกันภัยตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวไว้ให้แก่ผู้เอาประกันภัยด้วย และผู้เอาประกันภัยก็มีหน้าที่ที่จะต้องนำเครื่องหมายดังกล่าวไปติดไว้ที่กระจกหน้ารถ แต่หากไม่มีกระจกหน้ารถก็ให้ติดเครื่องหมายไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แม้เจ้าของจะได้จัดให้มีการทำประกันภัยตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวแล้วก็ตาม หากเจ้าของไม่นำเครื่องหมายไปติดไว้ที่รถจะมีความผิดตามมาตรา 12 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ตามมาตรา 40 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540

ข้อ 7 การคุ้มครองผู้ขับขี่ บริษัทจะถือว่าบุคคลใด ซึ่งขับขี่รถโดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง และบุคคลนั้นต้องปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดตามกรมธรรม์นี้

ในการประกันคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามกรมธรรม์นี้ จำเป็นต้องขยายความคุ้มครองรวมถึงผู้ขับขี่รถคันเอาประกันภัยที่มีผู้ใช้ผู้เอาประกันภัยที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ด้วย เพราะในทางปฏิบัติรถที่เอาประกันภัยมิใช่มีผู้ใช้รถเพียงคนเดียว หรือในกรณีที่เบ็นรถของนิติบุคคลก็จะมีพนักงานขับรถ ถ้าไม่มีการขยายความคุ้มครองรวมไปถึงก็จะเกิดปัญหาคนใช้รถไม่ได้รับความคุ้มครองคนที่ได้รับความคุ้มครองกลับเป็นคนที่มิได้ใช้รถขึ้น ดังนั้นกรมธรรม์จึงขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมไปถึงบุคคลใดก็ตาม ซึ่งขับขี่รถคันที่เอาประกันภัย โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย เช่น แดงยี่มรถขาวซึ่งทำประกันภัยไว้ไปใช้ และประสบอุบัติเหตุชนดำ เป็นเหตุให้ดำผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย ซึ่งหากไม่มีข้อกำหนดนี้แล้ว บริษัทก็อาจรับผิดชอบต่อดำผู้ประสบภัยเฉพาะเพียงค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากการคุ้มครองผู้ประสบภัยตามเงื่อนไขข้อ 2 จะคุ้มครองผู้ประสบภัยในส่วนค่าสินไหมทดแทนก็เฉพาะความเสียหายนั้นเกิดจากความประมาทของชาวผู้เอาประกันภัยเท่านั้น เมื่อแดงมิใช่ผู้เอาประกันภัย บริษัทก็ไม่ต้องรับผิดชอบในค่าสินไหมทดแทนของดำ แต่เนื่องจากสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นรถคันหนึ่ง ๆ มิใช่จะมีผู้ใช้รถเพียงคนเดียว ดังนั้นเพื่อให้กรมธรรม์นี้คุ้มครองครอบคลุมไปถึงผู้ขับขี่คนอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้เอาประกันภัย จึงต้องกำหนดเงื่อนไขข้อนี้ไว้ในการขยายความคุ้มครองนี้มีเงื่อนไขว่า ผู้ขับขี่นั้นต้องปฏิบัติตามเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง และอยู่ภายใต้เงื่อนไขกรมธรรม์นี้ เช่น ในกรณีผู้ขับขี่นำรถไปใช้นอกประเทศและก่อให้เกิดความเสียหายก็จะไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข เช่น ไม่เสนอหรือสัญญาว่าจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลใด โดยมิได้รับความยินยอมจากบริษัท เว้นแต่กรณีนั้นผู้ขับขี่เป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เป็นต้น

ข้อ 8 การคุ้มครองความรับผิดของผู้โดยสาร กรมธรรม์นี้ให้ความคุ้มครองเมื่อผู้โดยสารนั้นจะต้องรับผิดจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถนั้น

กรมธรรม์นี้นอกจากจะขยายความคุ้มครองไปถึงความรับผิดของผู้ขับขี่ โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยตามข้อ 7 แล้ว ยังขยายความคุ้มครองไปถึงความรับผิดของผู้โดยสารด้วย กล่าวคือ หากมีอุบัติเหตุอันเกิดจากรถที่ใช้ หรืออยู่ในทาง หรือสิ่งที่บรรทุก หรือติดตั้งในรถนั้น ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย และความเสียหายนั้นผู้โดยสารในรถคันเอาประกันภัยเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว บริษัทก็จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยในนามหรือแทนผู้โดยสารนั้น เช่น แดง เจ้าของรถ ขับรถที่ทำประกันภัยไว้ โดยมีขาวและเขียวนั่งโดยสารไปด้วย ขณะแดงจอดรถริมบาทวิถี เขียวซึ่งนั่งอยู่ตอนหลังขาเปิดประตูโดยมิได้ระมัดระวัง ทำให้ดำที่ขี่จักรยานยนต์ตามมาพุ่งชนเสียหลักล้มลง ดำได้รับบาดเจ็บ เมื่อความบาดเจ็บที่ดำได้รับนั้น เขียวเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว บริษัทในฐานะผู้รับประกันภัยก็ต้องเข้ามารับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ดำ ในนามของเขียว เป็นต้น

ข้อ 9 การแจ้งอุบัติเหตุ เมื่อมีความเสียหายต่อผู้ประสบภัยจากรถ ผู้เอาประกันภัย หรือผู้ขับขี่ต้อง :-

9.1 แจงให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า

9.2 ส่งต่อให้บริษัททันทีเมื่อได้รับหมายศาล หรือคำสั่ง หรือคำบังคับ
ของศาล

9.3 มีหนังสือบอกกล่าวให้บริษัททราบทันทีเมื่อมีการดำเนินคดีแพ่ง
หรือ คดีอาญาทางศาลอันอาจทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์นี้

ถ้าผู้เอาประกันภัยได้ปฏิบัติตามข้อนี้ บริษัทอาจเรียกวงค่าสินไหมทดแทนจาก
ผู้เอาประกันภัย เพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดจากการนั้น เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยจะพิสูจน์ได้ว่า
จะไม่สามารถปฏิบัติตามได้

เมื่อเกิดเหตุขึ้น ผู้เอาประกันภัยควรรีบแจ้งให้บริษัททราบโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อบริษัทจะ
ได้เข้าไปดูแล และรักษาสินทรัพย์อันพึงมีพึงได้ของผู้เอาประกันภัยและบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้เอา
ประกันภัยถูกฟ้องหรือได้รับหมายเรียกสำเนาฟ้อง ทั้งนี้เนื่องจากตามกระบวนการพิจารณาความมักจะ
กำหนดเวลาในการดำเนินการขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ เช่น เมื่อผู้เอาประกันภัยถูกฟ้อง ผู้เอาประกันภัย
จะต้องยื่นคำให้การแก้ฟ้องภายใน 15 วัน มิฉะนั้นศาลอาจสั่งขาดนัดยื่นคำให้การ ทำให้คดีของผู้เอา
ประกันภัยไม่มีประเด็นจะต่อสู้ ทำให้เสียเปรียบรูปคดี โอกาสแพ้คดีมีมาก จึงต้องกำหนดให้ผู้เอา
ประกันภัยส่งหมายศาล คำสั่งหรือคำบังคับให้แก่บริษัทโดยเร็ว เพื่อที่บริษัทจะได้มีเวลาหาแนวทาง
ในการต่อสู้คดี หรือเมื่อผู้เอาประกันภัยจะดำเนินคดีไม่ว่าทางแพ่งหรือทางอาญา บริษัทควรมีโอกาส
เข้าร่วมพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย

การที่ผู้เอาประกันภัยได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ก็มีได้หมายความว่า จะทำให้
บริษัทพ้นความรับผิดชอบตามกรมธรรม์แต่อย่างใด บริษัทมีสิทธิเพียงเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการ ที่ผู้
เอาประกันภัย มิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวนี้เท่านั้น โดยบริษัทจะต้องเป็นฝ่ายพิสูจน์ถึงความ
เสียหายที่เกิดขึ้น แต่แม้ว่าจะเกิดความเสียหายแก่บริษัท เพราะเหตุที่ผู้เอาประกันภัยมิได้ปฏิบัติตาม
ข้อกำหนดนี้ก็ตาม ผู้เอาประกันภัยก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายของบริษัท หากตนพิสูจน์ได้ว่าไม่
สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ได้

ข้อ 10 การจัดการเรียกร้อง

10.1 ผู้เอาประกันภัยจะต้องไม่ตกลงยินยอม เสนอ หรือให้สัญญาว่า
จะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลใด โดยไม่ได้รับความยินยอมจากบริษัท เว้นแต่ความเสียหายนั้น
ผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายและบริษัทไม่จัดการต่อการเรียกร้องนั้น

10.2 บริษัทมีสิทธิเข้าดำเนินการต่อสู้คดี

10.3 บริษัทมีสิทธิฟ้องบุคคลใด ให้ใช้ความเสียหายเพื่อประโยชน์ของ
บริษัทในนามของผู้เอาประกันภัย ในการนี้ผู้เอาประกันภัยต้องให้ข้อเท็จจริงและให้ความ
ช่วยเหลือแก่บริษัทตามสมควร

10.4 เมื่อบริษัทได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนที่บริษัทต้องรับผิดชอบ
ตามข้อ 2 หรือข้อ 3 ตามแต่กรณีแล้วก่อนดำเนินคดีทางศาล บริษัทไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้คดี
แทนผู้เอาประกันภัย

10.5 กรณีบริษัทปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนผู้เสียหายได้นำคดีขึ้นสู่ศาล หรือเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อศาลพิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทแพ้คดี บริษัทจะต้องชดใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษา หรือตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี

เงื่อนไขข้อ 10.1 กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันมิให้ผู้เอาประกันภัยไปตกลงยินยอมรับผิด โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งอาจมีผลเสียหายสำหรับผู้เอาประกันภัยเองได้ ถ้าหากในกรณีที่เกิดขึ้นนั้น มิได้เป็นความรับผิดของผู้เอาประกันภัย แต่ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายผิด และไปตกลงยินยอมเสนอ ให้สัญญาว่าจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลใด แม้จะไม่ได้ได้รับความยินยอมจากบริษัท บริษัทก็ไม่สามารถยกเป็นข้อปฏิเสธความรับผิดได้ บริษัทเพียงแต่ไม่ผูกพันรับผิดตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยไปตกลงชดใช้ แต่ยังคงผูกพันรับผิดตามจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง เช่น แดงขับรถคันที่เอาประกันภัย ว่างไปประสบอุบัติเหตุ ทำให้ชาวผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อร่างกาย และความเสียหายนั้น แดงเป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดตามกฎหมาย แล้วแดงไปตกลงชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ชาว 30,000 บาท ทั้ง ๆ ที่ความเสียหายที่แท้จริงที่ชาวได้รับเป็นเงิน 10,000 บาท แม้การตกลงดังกล่าวจะไม่ได้รับความยินยอมจากบริษัทก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้บริษัทปฏิเสธความรับผิดได้ บริษัทเพียงแต่ไม่ผูกพันรับผิดค่าเสียหายจำนวน 30,000 บาท ที่ผู้เอาประกันภัยไปตกลงชดใช้ แต่ยังคงผูกพันรับผิดค่าเสียหายจำนวน 10,000 บาท ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่แท้จริง สำหรับค่าเสียหายส่วนเกินอีก 20,000 บาท เป็นเรื่องที่ชาวจะต้องไปว่ากล่าวเอากับแดงเอง

เงื่อนไขข้อ 10.2 เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้โดยอาจมาจากสาเหตุใดได้แย่งระหว่างผู้เอาประกันภัยกับคู่กรณีว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากความประมาทของผู้ใด หรืออาจเกิดจากความประมาทของผู้เอาประกันภัย แต่ไม่สามารถตกลงเรื่องจำนวนค่าเสียหายได้ คู่กรณีจึงอาศัยสิทธิทางศาลฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัย บริษัทจึงมีสิทธิเข้าดำเนินการต่อสู้คดี เนื่องจากบริษัทมีส่วนได้เสียโดยตรงในผลคดี ซึ่งบริษัทอาจเข้าต่อสู้คดีในนามผู้เอาประกันภัย หรืออาจทั้งต่อสู้คดีในนามผู้เอาประกันภัยและร้องขอต่อศาลในคดีให้เรียกบริษัทเข้าเป็นจำเลยร่วม หรือบริษัทอาจร้องสอดเข้ามาในคดีเองก็ได้ แต่ไม่ว่าจะโดยวิธีใด ๆ (รวมทั้งบริษัทไม่ดำเนินการใด ๆ เลย แม้ผู้เอาประกันภัยได้แจ้งให้บริษัททราบแล้วก็ตาม) หากผลคดีถึงที่สุดแล้วผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดตามคำพิพากษาต่อคู่กรณี (โจทก์) บริษัทจะต้องผูกพันชดใช้เงินตามคำพิพากษาแทนผู้เอาประกันภัย บริษัทจะอ้างว่า การเรียกร้องระหว่างผู้เอาประกันภัยกับบริษัทขาดอายุความแล้วไม่ได้

เงื่อนไขข้อ 10.3 ว่าด้วยสิทธิของบริษัทในการฟ้องบุคคลใดให้ใช้ความเสียหายเพื่อประโยชน์ของบริษัทในนามของผู้เอาประกันภัยนี้ มีขึ้นเพื่อกรณีที่บุคคลใดทำละเมิดต่อผู้เอาประกันภัย และเป็นเหตุให้บริษัทผู้รับประกันภัยต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ไปโดยหลักของการรับประกันภัยบริษัทย่อมเข้ารับช่วงสิทธิในการฟ้องบุคคลผู้ทำละเมิด ในนามผู้เอาประกันภัยได้ เงื่อนไขนี้จึงได้กำหนดขึ้นเพื่อยืนยันสิทธิของบริษัทผู้รับประกันภัย และขณะเดียวกันเพื่อประโยชน์ ในการนี้ผู้เอาประกันภัยจึงมีหน้าที่ที่จะต้องให้ข้อเท็จจริงและช่วยเหลือตามจำเป็น

เงื่อนไขข้อ 10.4 เป็นการกำหนดให้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากตามหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีวินาศภัยนั้น บริษัทจะชดใช้ไม่เกินวงเงินจำกัดความรับผิดของบริษัท ดังนั้นเมื่อบริษัท

ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนที่บริษัทต้องรับผิดชอบตามสัญญาแล้ว หากต่อมามีการฟ้องคดีเกี่ยวกับการเรียกร้องตามสัญญาอีก บริษัทก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้คดีแทนผู้เอาประกันภัยแต่ประการใด

เงื่อนไขข้อ 10.5 เมื่อผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลภายนอก ซึ่งรวมเรียกว่าผู้เสียหาย เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทตามสัญญาประกันภัยนี้ และหากบริษัทปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ว่าจะอ้างเหตุใดก็ตาม เป็นเหตุให้ผู้เสียหายนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล หรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ซึ่งเมื่อหากถึงที่สุดแล้วศาลพิพากษา หรืออนุญาตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทแพ้คดีแล้ว บริษัทจะต้องชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ให้แก่ผู้เสียหายด้วย

ในทางปฏิบัติเมื่อผู้เสียหายนำคดีขึ้นสู่ศาลหรืออนุญาตตุลาการ ผู้เสียหายจะต้องนำสืบถึงเงื่อนไขดังกล่าวให้ศาลหรืออนุญาตตุลาการทราบด้วย เพื่อว่าหากคดีถึงที่สุดบริษัทจะต้องเป็นฝ่ายแพ้คดีแล้ว ศาลหรืออนุญาตตุลาการจะได้สั่งในส่วนที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยให้ได้ตามสัญญา คือ ร้อยละ 15 ต่อปี

ข้อ 11 การแจ้งความ เมื่อมีการกระทำความผิดในทางอาญาโดยบุคคลใด ซึ่งทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมิชักช้า

เงื่อนไขนี้มิใช่เงื่อนไขที่กำหนดหน้าที่โดยเคร่งครัด การที่ผู้เอาประกันภัยมิได้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่ใช่เหตุให้บริษัทปฏิเสธความรับผิดชอบได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนว่ามีความเสียหายที่อาจเรียกร้องจากบริษัทได้ตามสัญญานี้จริง

ข้อ 12 ค่าใช้จ่ายต่อสู้คดี ถ้าผู้ประกันภัยถูกฟ้องศาลให้ชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งการประกันภัยนี้มีการคุ้มครอง บริษัทจะต่อสู้คดีในนามของผู้เอาประกันภัย โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท

เมื่อผู้เอาประกันภัยหรือผู้ขับขี่ได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย หรือผู้โดยสารถูกคู่กรณีฟ้องศาลเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ซึ่งการประกันภัยนี้มีการคุ้มครอง บริษัทจะเข้าสู่ต่อสู้คดีในนามของผู้เอาประกันภัย หรือผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสาร โดยค่าใช้จ่ายของบริษัท

การที่บริษัทจะต่อสู้คดีแทนผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสารได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้นั้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่ฟ้องเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวนเงินคุ้มครองสูงสุดตามกรมธรรม์ หากบุคคลนั้นไม่ประสงค์จะให้บริษัทเข้าสู่ต่อสู้คดีแทนแล้ว บริษัทก็ไม่มีสิทธิเข้าสู่ต่อสู้คดีแทน แต่เพื่อประโยชน์ได้เสียของบริษัท บริษัทอาจร้องสอดเข้าเป็นคู่ความร่วมในคดีตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 ก็ได้

ข้อ 13 การโอนรถ ในกรณีที่รถที่เจ้าของได้เอาประกันภัยไว้กับบริษัทได้ออนไปยังบุคคลอื่น ให้ผู้ได้มาซึ่งรถดังกล่าวมีฐานะเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้น และบริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวต่อไปตลอดอายุของกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

เพื่อให้สิทธิตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ติดตามไปกับตัวรถยนต์ ฉะนั้นการโอนกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง ไม่ทำให้สัญญาประกันภัยตามกรมธรรม์นี้สิ้นผลบังคับ โดยให้ถือว่าผู้รับโอนเป็นผู้เอาประกันภัยตามกรมธรรม์นี้

เช่น บริษัทจำกัดนำรถส่วนตัวของกรรมการไปทำประกันภัยในนามของบริษัท ต่อมา กรรมการได้อोनรถยนต์ให้แก่ นาย ก ต้องถือว่า นาย ก เป็นผู้เอาประกันภัยและมีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์นี้

ข้อ 14 การใช้รถ กรณีใช้รถในเวลาที่เกิดอุบัติเหตุ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายการ 7 ของตาราง ซึ่งทำให้การเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น ผู้เอาประกันภัยต้องชดใช้ค่าเสียหายคืนให้บริษัทตามจำนวนที่บริษัทได้จ่ายไป แต่ไม่เกิน 2,000 บาท

หากรายการ 7 ของตาราง ระบุว่า “ใช้เป็นรถส่วนบุคคล ไม่ใช้รับจ้างหรือให้เช่า” แม้ขณะเกิดเหตุเป็นการนำรถไปใช้รับจ้างหรือให้เช่า ซึ่งทำให้เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น และไปเกิดอุบัติเหตุทำให้ผู้ประสบภัยได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้บริษัทปฏิเสธความรับผิดชอบแก่ผู้ประสบภัย เพียงแต่เมื่อบริษัทได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยไปแล้ว ก็สามารถเรียกคืนจากผู้เอาประกันภัยได้ แต่ไม่เกิน 2,000 บาท ต่ออุบัติเหตุหนึ่งครั้ง

แต่หากความเสียหายที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารรถคันเอาประกันภัยแล้ว แม้ขณะเกิดเหตุจะเป็นการใช้รถเพื่อรับจ้างหรือให้เช่าก็ตาม เมื่อบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยไปแล้ว ก็ไม่อาจเรียกเงินจำนวน 2,000 บาท คืนจากผู้เอาประกันภัยได้

ข้อ 15 การเลิกกรมธรรม์

15.1 บริษัทจะบอกเลิกกรมธรรม์นี้ได้ด้วยการส่งหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้ทราบ ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

15.2 ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกกรมธรรม์นี้ได้โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร และมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืนตามอัตราคืนเบี้ยประกันภัยที่ระบุไว้ข้างล่างนี้

จำนวนเดือนที่คุ้มครอง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
เบี้ยประกันภัยคืนร้อยละ	80	70	60	50	40	30	20	15	10	0	0	0

การบอกเลิกกรมธรรม์ตาม 15.1 หรือ 15.2 ผู้เอาประกันภัยจะต้องส่งเครื่องหมายคืนให้แก่ นายทะเบียน หรือทำลายเครื่องหมายนั้นให้ใช้การไม่ได้ มิฉะนั้นจะมีความผิดตามกฎหมาย

กรมธรรม์ประกันภัยนี้ให้สิทธิแก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายที่จะบอกเลิกสัญญาต่อกันและกันได้ โดยแยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

15.1 กรณีบริษัทเป็นฝ่ายบอกเลิก ทำได้โดยบริษัทมีหนังสือบอกกล่าวการเลิกกรมธรรม์ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้เอาประกันภัยตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายที่แจ้งให้บริษัททราบ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เอาประกันภัยมีเวลาที่จะจัดให้มีการทำประกันภัยใหม่

กับบริษัทอื่น ในกรณีนี้บริษัทต้องคืนเบี้ยประกันภัยไปพร้อมกับหนังสือบอกเลิกกรมธรรม์ โดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

การบอกเลิกตาม 15.1 นี้ เป็นวิธีการบอกเลิกตามข้อกำหนดในกรมธรรม์แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ในมาตรา 16 ว่า “บริษัทจะยกเอาเหตุแห่ง...การได้การบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยกับเจ้าของรถ เพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบผู้ประสบภัยในการชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นมิได้ เว้นแต่บริษัทได้มีหนังสือแจ้งการบอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยให้เจ้าของรถและนายทะเบียนทราบล่วงหน้า” ฉะนั้น วิธีการบอกเลิกตามข้อกำหนดในกรมธรรม์ข้อ 15.1 นี้ ไม่เป็นเหตุในการปฏิเสธการชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นได้ เว้นแต่ได้มีการแจ้งการบอกเลิกให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าด้วย

15.2 กรณีผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายบอกเลิก ก็ทำได้โดยแจ้งการบอกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรให้บริษัททราบ การบอกเลิกให้มีผลในวันที่ที่การแสดงเจตนาไปถึงบริษัท หรือในวันที่ที่ผู้เอาประกันภัยประสงค์จะให้ผล แล้วแต่ว่าวันใดเป็นวันหลังสุด (เมื่อบริษัทได้รับแจ้งการบอกเลิกจากผู้เอาประกันภัย บริษัทจะต้องแจ้งการบอกเลิกนั้นให้นายทะเบียนทราบด้วยตามมาตรา 13) ในการนี้ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืนตามอัตราที่ระบุไว้ในตารางใน 15.2 นี้

เมื่อมีการบอกเลิกกรมธรรม์ ไม่ว่าจะบริษัทเป็นฝ่ายบอกเลิก หรือผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายบอกเลิกก็ตาม ผู้เอาประกันภัยจะต้องส่งคืนเครื่องหมายตามข้อ 6 ให้แก่นายทะเบียน หรือทำให้เครื่องหมายนั้นใช้การไม่ได้ มิฉะนั้นจะมีความผิดตามมาตรา 13 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท ตามมาตรา 40 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540 และหากนอกจากไม่ส่งคืนนายทะเบียน หรือทำให้เครื่องหมายใช้การไม่ได้แล้ว เจ้าของรถนั้น หรือบุคคลอื่นใดยังนำเครื่องหมายนั้นไปติดรถต่อไป หรือไปติดรถอื่นอีก ผู้นั้นจะมีความผิดตามมาตรา 43 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

ข้อ 16 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใด ๆ ภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยกับบริษัท และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องประสงค์และเห็นควรยุติข้อพิพาทนั้น โดยวิธีการอนุญาโตตุลาการ บริษัทตกลงยินยอมและให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาด โดยอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับกรมการประกันภัยว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

เป็นการให้สิทธิแก่ผู้เอาประกันภัย หรือบุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ที่จะเลือกวิธีระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ หากผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประสงค์จะใช้วิธีดังกล่าว บริษัทต้องยินยอม แต่หากผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ไม่ประสงค์ บริษัทจะบังคับไม่ได้

ข้อ 17 การตีความกรมธรรม์ประกันภัย : ความหมายและเจตนารมณ์ของข้อความที่ปรากฏในกรมธรรม์ประกันภัยนี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้ายและเอกสารประกอบให้ตีความตามที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้

เนื่องจากแบบและข้อความกรรมธรรม์ประกันภัย รวมทั้งเอกสารแนบท้ายและเอกสารประกอบจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน ฉะนั้นคำหรือข้อความที่ปรากฏในกรรมธรรม์ประกันภัย รวมทั้งเอกสารแนบท้ายและเอกสารประกอบจะต้องมีความหมายและเจตนารมณ์ตามที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้ตามคู่มือฉบับนี้ การปฏิบัติที่เป็นการฝ่าฝืนต่อความหมายและเจตนารมณ์ที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบไว้ อาจเป็นการประวิงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ข้อ 18 ข้อยกเว้น การประกันภัยไม่คุ้มครองความรับผิดชอบที่เกิดจาก :-

18.1 สงคราม การรุกราน การกระทำของชาติศัตรู การสู้รบ หรือการปฏิบัติการที่มีลักษณะเป็นการทำสงคราม (จะได้ประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม)

18.2 สงครามกลางเมือง การแข็งข้อของทหาร การกบฏ การปฏิวัติ การต่อต้านรัฐบาล การยึดอำนาจการปกครองโดยกำลังทหาร หรือโดยประการอื่น ประชาชนก่อความวุ่นวายถึงขนาด หรือเท่ากับการลุกฮือต่อต้านรัฐบาล

18.3 วัตถุอาวุธปรมาณู

18.4 การแตกตัวของประจุ การแผ่รังสี การกระทบกับแก๊มมันตภาพรังสี จากเชื้อเพลิงปรมาณู หรือจากกากปรมาณูอันเกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงปรมาณู และสำหรับจุดประสงค์ข้อสัญญาี้ การเผาไหม้นั้นรวมถึงกรรมวิธีใด ๆ แห่งการแตกแยกปรมาณู ซึ่งดำเนินต่อไปด้วยตัวของมันเอง

โดยหลักสากลทั่วโลก ไม่มีผู้ใดอาจรับประกันภัยอันเกิดจากมหันตภัยต่าง ๆ ดังที่ระบุในข้างต้นได้ กรรมธรรม์จึงได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ ทั้งนี้ไม่ว่าความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นนั้นจะเกิดขึ้นจากมหันตภัยดังกล่าวโดยตรงหรือเป็นผลโดยอ้อมก็ตาม

18.5 ความเสียหายที่เกิดจากรถที่ถูกลักขโมย หนีโกง กรรโชก ลักทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์

กรณีรถที่ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นเหตุให้ผู้ประสบภัยได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย เป็นรถที่มีได้อยู่ในความครอบครองของเจ้าของรถ เพราะเหตุที่รถนั้นได้ถูกลักขโมย หนีโกง กรรโชก ลักทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือ ปล้นทรัพย์แล้ว บริษัทไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัยแม้กระทั่งค่าเสียหายเบื้องต้น แต่หากกรณีนั้นเจ้าของรถได้ร้องทุกข์ไว้ต่อพนักงานสอบสวนถึงเหตุที่ถูกลักขโมย หนีโกง ฯลฯ แล้วผู้ประสบภัยมีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 23 (2) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

18.6 การใช้นอกประเทศไทย

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ในมาตรา 7 ประกอบมาตรา 9 จะพบว่าเจ้าของรถซึ่งใช้รถ หรือมีรถไว้เพื่อใช้ ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว ที่ต้องจัดให้มีการทำประกันความเสียหาย จะต้องเป็นรถซึ่งใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเท่านั้น หากเป็นรถที่ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้นอกราชอาณาจักร ก็มีได้อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติดังกล่าว

หากนำรถที่ทำประกันภัยไว้ไปใช้นอกอาณาเขตคุ้มครอง หรือนอกอาณาเขตประเทศไทยแล้ว ไปประสบอุบัติเหตุทำให้ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย แม้จะเป็นความรับผิดชอบของผู้ขับขี่ หรือผู้โดยสารรถคันเอาประกันภัยก็ตาม บริษัทก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายนั้น

18.7 การใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย ได้แก่ ใช้รถไปปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือใช้ขนยาเสพติด เป็นต้น

ข้อยกเว้นดังกล่าวมีเจตนาจะยกเว้นการใช้รถ เพื่อประโยชน์ในการทำผิดกฎหมายโดยตรงเท่านั้น เช่น ใช้รถไปปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือใช้ขนยาเสพติด แต่มิได้หมายความรวมถึงการทำผิดกฎหมายอื่น เช่น การฝ่าฝืนสัญญาณไฟหรือสัญญาณจราจร การบรรทุกน้ำหนักเกิน ฯลฯ

18.8 การใช้ในการแข่งขันความเร็ว

การใช้ในการแข่งขันความเร็ว ทำให้ความเสี่ยงภัยสูงขึ้น มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย หากให้ความคุ้มครองไม่เป็นธรรมกับผู้เอาประกันภัยรายอื่น

แต่กรณีการแข่งขันแรลลี่ ที่ได้มีลักษณะเป็นการแข่งขันความเร็ว ไม่อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นดังกล่าว ดังนั้นหากเกิดอุบัติเหตุขึ้นในขณะแข่งขันดังกล่าว ทำให้บุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย ความเสียหายของบุคคลภายนอกนั้นยังคงได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์นี้

ข้อ 19 ข้อสัญญาพิเศษ ภายใต้จำนวนเงินคุ้มครองผู้ประสบภัยที่ระบุไว้ในตาราง บริษัทจะไม่ยกความไม่สมบูรณ์แห่งกรมธรรม์ประกันภัย หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย หรือเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์นี้ เว้นแต่ข้อ 18.1, 18.2, 18.3, 18.4, 18.5 และ 18.6 เป็นข้อต่อสู้ผู้ประสบภัยเพื่อปฏิเสธความรับผิดตามกรมธรรม์นี้ เมื่อบริษัทได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว แต่บริษัทไม่ต้องรับผิดตามกฎหมาย หรือตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ต่อผู้เอาประกันภัย เพราะกรณีดังกล่าวข้างต้นนั้น ซึ่งผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบต่อผู้ประสบภัย ผู้เอาประกันภัยต้องใช้จำนวนเงินที่บริษัทได้จ่ายไปนั้นคืนให้บริษัทภายใน 7 วัน

หมายความว่า เมื่อผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลที่ถือเสมือนเป็นผู้เอาประกันภัย หรือผู้โดยสารนำเอารถคันเอาประกันภัยไปใช้และประสบอุบัติเหตุ ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย บริษัทจะยกเอาความไม่สมบูรณ์ของกรมธรรม์ หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย หรือจะยกเอาข้อยกเว้นความรับผิดของบริษัท (เว้นแต่ข้อยกเว้น 18.1-18.6) มาเป็นเหตุในการปฏิเสธความรับผิดต่อผู้เอาประกันภัยมิได้ บริษัทจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประสบภัยไปก่อนแล้วจึงมาเรียกค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทได้จ่ายไปให้แก่ผู้ประสบภัยคืนจากผู้เอาประกันภัย โดยผู้เอาประกันภัย จะต้องจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่บริษัทภายใน 7 วัน นับแต่วันที่บริษัทเรียกคืน

กรณีผู้ประสบภัยไปติดต่อขอรับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท โดยผู้ประสบภัยนั้น อาจเป็นผู้เอาประกันภัยเอง (กรณีขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น) หรือเป็นทายาทของผู้เอาประกันภัย บริษัทจะทำการจ่ายค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเบื้องต้น ขณะเดียวกันก็ทำบันทึกว่าผู้เอาประกันภัยได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่บริษัททันที ทำให้ผู้ประสบภัยไม่ได้รับค่าเสียหายเบื้องต้น

หรือค่าสินไหมทดแทนไปใช้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทน หรือค่าปลงศพ ตามเจตนารมณ์
ของ พ.ร.บ. และตามกรมธรรม์นี้ การกระทำของบริษัทเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ดังกล่าว มีความผิด
ตามมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ หนึ่งหมื่นถึงห้าหมื่นบาท ตามมาตรา 44 แก้ไขเพิ่มเติม
โดยมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540
